

SPECTRUM HOUSE
DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

İSTANBUL 31 MART 2024 YEREL SEÇİM RAPORU

MART 2024

YÖNETİCİ ÖZETİ

31 Mart 2024'te yapılacak olan Mahalli İdareler Genel Seçimlerine 10 gün kaldı. Hem iktidar hem de muhalefet blokları yerel yönetimleri hegemonya inşasının önemli araçlarından biri olarak görmekte ve seçim hazırlıklarını da bu bağlamda sürdürmektedir. Özellikle 14-28 Mayıs 2023 seçimlerinden sonra ortaya çıkan tablo, muhalefet partilerinin dağılması, monoblok bir şekilde hareket etme vasfını yitirmesi, buna karşılık iktidar blokundaki konsolidasyon, 31 Mart'taki seçimleri daha da önemli bir hale getirmiştir.

31 Mart'ta yapılacak olan seçimler sadece yerelde değil, merkezi anlamda da önümüzdeki süreçte Türkiye'deki siyasal mimarinin ve iktidar ile muhalefet blokları arasındaki güç diziliminin nasıl şekilleneceği bağlamında oldukça önemlidir. İstanbul ise hem dinamik nüfus karakteri hem de Türkiye'deki sosyal, kültürel ve ekonomik potansiyeli bakımından yereli de aşan bir niteliğe sahiptir. Bu açıdan hem iktidar hem de muhalefet bloklarının İstanbul bağlamında sürdürdükleri seçim hazırlıkları yerel seçimlerin kendileri için ifade ettiği önemi ortaya koymaktadır.

Spectrum House Düşünce ve Araştırma Merkezi olarak 31 Mart 2024'te yapılacak olan yerel seçimlerde İstanbul'daki seçmenlerin oy verme davranışı ile ilgili bir saha araştırması gerçekleştirdik. Araştırmamızda katılımcıların 2019 yerel seçimlerinden bugüne kadarki oy verme davranışları ve önümüzdeki seçimlerde nasıl bir siyasal eğilim içinde oldukları ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırma Arnavutköy, Ataşehir, Bağcılar, Bahçelievler, Başakşehir, Bayrampaşa, Beykoz, Beylikdüzü, Beyoğlu, Çatalca, Çekmeköy, Esenyurt, Eyüpsultan, Fatih, Kartal, Küçükçekmece, Maltepe, Sancaktepe, Sarıyer, Silivri, Sultanbeyli, Şile, Şişli, Tuzla ve Üsküdar ilçelerinde yapılmıştır.

15-20 Mart 2024 tarihleri arasında İstanbul il sınırları içinde 26 ilçede ikamet eden 18 yaş ve üzeri 2158 kişiyle yürütülen araştırmamız, tabakalı rastgele örneklem metoduyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma yöntemi olarak kantitatif analiz ve CATI (Bilgisayar Destekli Telefon Anketi) ve CAPI veri toplama tekniği kullanılmıştır.

Örneklem seçimi, il bazlı temsil yeteneğini sağlamak için 2023 genel seçim verileri, yaş, cinsiyet ve eğitim için TÜİK verileri temel alınarak yapılmıştır. 14 Mayıs 2023 seçim sonuçları göz önünde bulundurularak, orantılı paylaşım yöntemi ile örneklem oluşturulmuştur. Araştırma, %95 güvenilirlik düzeyinde $\pm 2,1$ hata payına sahiptir.

İki ana bölümden oluşan saha araştırmamızın ilk bölümü katılımcıların sosyoekonomik ve demografik bilgilerini içermektedir. Araştırmanın ikinci bölümünde ise katılımcıların siyasal eğilimleri, daha önceki seçimlerde hangi parti ve adaya oy verdikleri, kendi adayının performansı ile ilgili memnuniyet, algı ve beklentileri ölçülmüştür. Yine katılımcıların bu pazar bir genel ve milletvekilliği seçimi olsa nasıl bir oy verme davranışında bulunacakları ölçülmeye çalışılmıştır.

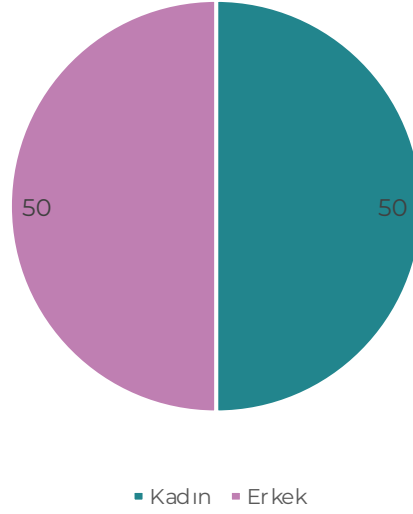
Saha araştırmamıza katkı sunan ekibimize ve katılımcılara çok teşekkür ederiz.

ÖNE ÇIKANLAR

- Araştırma **2158** kişiyle gerçekleştirilmiş olup, katılımcıların **yarısı kadın**, yarısı erkeklerden oluşmakta, %10,4'ü 18-24, %20,4'ü 25-34, %22'si 35-44, %24,4'ü 45-54, %13,7'si 55-65, %9,1'i ise 65 üzeri yaş aralığındadır. Katılımcıların %27,6'sı ilkokul, %27,2'si lise, %23,5'i üniversite mezunu/lisansüstü, %18,1'i ortaokul mezunu, %2,1'i okur-yazar, %1,5'i ise okuma yazma bilmemektedir.
- Araştırma **Arnavutköy**, Ataşehir, **Bağcılar**, Bahçelievler, **Başakşehir**, Bayrampaşa, **Beykoz**, Beylikdüzü, **Beyoğlu**, Çatalca, Çekmeköy, Esenyurt, **Eyüpsultan**, Fatih, **Kadıköy**, Kartal, **Küçükçekmece**, Maltepe, **Sancaktepe**, Sarıyer, **Silivri**, Sultanbeyli, **Şile**, Şişli, **Tuzla** ve Üsküdar olmak üzere 26 ilçede yapılmıştır.
- Katılımcıların **%31,7'si** 14 Mayıs milletvekili seçimlerinde **AK Parti**, %25,3'ü CHP, **%7,3'ü İyi Parti**, %7,2'si Yeşil Sol Parti (HDP) **%5,4'ü MHP**, %3,6'sı TİP, **%2,9'u Yeniden Refah Partisi (YRP)**, %2,5'i Zafer Partisi'ne oy vermiş, **%7,9'u oy kullanmamış**, %2,9'u ise cevap vermemiştir.
- Katılımcıların **%40,9'u 2019'daki yerel seçimlerde CHP adayı Ekrem İmamoğlu'na**, %40,7'si Ak Parti adayı Binali Yıldırım'a oy verdiğini ifade etmiştir.
- Katılımcıların **%36,9'u 31 Mart 2024 seçimlerinde Ekrem İmamoğlu**, %31,5'i Murat Kurum, **%4'ü DEM Parti**, %2,8'i Yeniden Refah Partisi, **%2,5'i Zafer Partisi**, %2,4'ü İyi Parti, **%0,4'ü Saadet Partisi**, %0,2'si Memleket, **%0,1'i Deva Partisi**'ne oy vereceğini belirtmiştir.
- **Her beş katılımcıdan birine yakınının (%18,9) kararsız**, oy kullanmama eğiliminde ve cevap vermek istememektedir. **Bu grubun seçim sonuçlarını etkisi** dikkat çekicidir.
- **Kararsız katılımcılarda Murat Kurum lehine** bir eğilimin olduğu tespit edilmiştir. Bu grubun %42,9'unun Murat Kurum, **%38,2'sinin Ekrem İmamoğlu**, %4,7'sinin Dem Parti, **%7,1'inin YRP**, %5,4'ünün Zafer Partisi, **%0,7'sinin İyi Parti ve Saadet Partisi** adaylarına oy verme ihtimalinin daha yüksek olduğu ölçülmüştür.
- **Kararsızlar dağıtıldıktan sonra** İmamoğlu'na oy vereceğini ifade edenlerin oranı %43,9, **Murat Kurum %39**, Dem Parti %4,7, **Yeniden Refah %3,7**, Zafer Partisi %3,3, İyi Parti %2,6, Saadet Partisi %0,5 olarak ölçülmüştür.

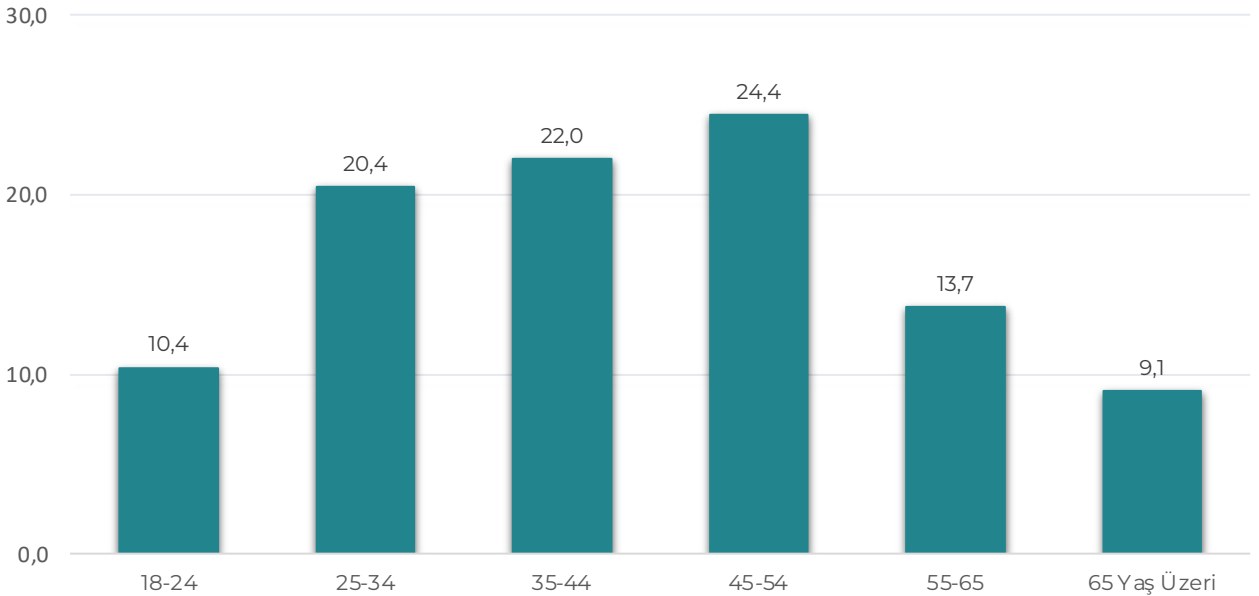
- **AK Partililerin %78,9'u 31 Mart 2024 seçimlerinde AK Parti adayı Murat Kurum, CHP'lilerin %84,4'ü Ekrem İmamoğlu, Yeşil Sol Partililerin (HDP) %41,6'sı Meral Daniş Beştaş-Murat Çepni, İYİ Partililerin %30,7'si Buğra Kavuncu, YRP'lilerin %37,1'i Mehmet Altınöz, Zafer Partililerin %60,4'ü Azmi Karamahmutoğlu'na o vereceğini ifade etmiştiri.**
- DEM Partililerin yarıya yakını Ekrem İmamoğlu'nu destekleyeceğini ifade etmiştiri.
- AK Partililerin %8,3'ü, **Yeşil Sol Partililerin %47,4'ü**, MHP'lilerin %13,6'sı, İyi Partililerin %52,3'ü, YRP'lilerin %19,4'ü, **Zafer Partililerin %18,8'i**, TİP'lilerin ise %80,8'i **Ekrem İmamoğlu'nu destekleyeceklerini** ifade etmiştiri.
- **Katılımcılar** oy verecekleri **adayların seçim performansından** genel olarak **memnun** gözükmekte. **DEM Partililerin yaklaşık dört kişiden biri** adayları Meral Daniş Beştaş ve Murat Çepni'nin seçim performansını, **ne iyi ne kötü, kötü ve çok kötü** bulduklarını ifade etmiştiri.
- Katılımcıların %35,8'i 31 Mart'taki **ilçe belediye başkanlığı seçimlerinde** AK Parti ve MHP'ye, **%32,1'i CHP'ye**, %3,1'i DEM Parti'ye, **%2,7'si YRP ve Zafer Partisi'ne**, %1,7'si İyi Parti'ye, **%0,8'i Saadet Partisi'ne**, %0,5'i TİP'e, **%0,2'si Memleket Partisi'ne** oy vereceğini belirtmiştiri.
- -Kararsızlar dağıtılmadan- **bu pazar bir milletvekilliği seçimi olsa** katılımcıların %27,1'i AK Parti, **%26,3'ü CHP**, %7,7'si DEM Parti, **%4,3'ü Zafer Partisi**, %3,8'i YRP, **%3,8'i MHP**, %3,2'si İyi Parti, **%1,8'i TİP**, %0,4'ü Saadet Partisi, **%0,3'ü Memleket Partisi**, %0,1'i BBP'ye **oy vereceğini** ifade etmiştiri.
- -Kararsızlar dağıtıldıktan sonra- **bu pazar bir milletvekilliği seçimi olsa AK Parti %34,2**, CHP %33,1, **DEM Parti %9,7**, % Zafer Partisi %5,4, **MHP ve YRP %4,8**, İyi Parti %4, **TİP %2,3**, Saadet Partisi %0,5, **Memleket Partisi %0,4**, BBP'nin ise %0,2 oy alacağı ölçülmüştür.
- Son genel seçimlerle kıyaslandığında **AK Parti, MHP, İYİ Parti ve TİP oylarında düşüş**, CHP oylarını korumakta, **DEM Parti, Zafer Partisi ve Yeniden Refah Partisi** oylarında ise **artış** olduğu gözlemlenmektedir.
- Zafer Partisi'nin oylarında anlamlı bir yükseliş dikkat çekmektedir. İYİ Parti ve MHP'lilerin Zafer Partisi'ne oy verme eğiliminde oldukları gözlemlenmektedir. **TİP'in oylarında yarıya yakın bir düşüş** eğilimi tespit edilmiştir.

CİNSİYET

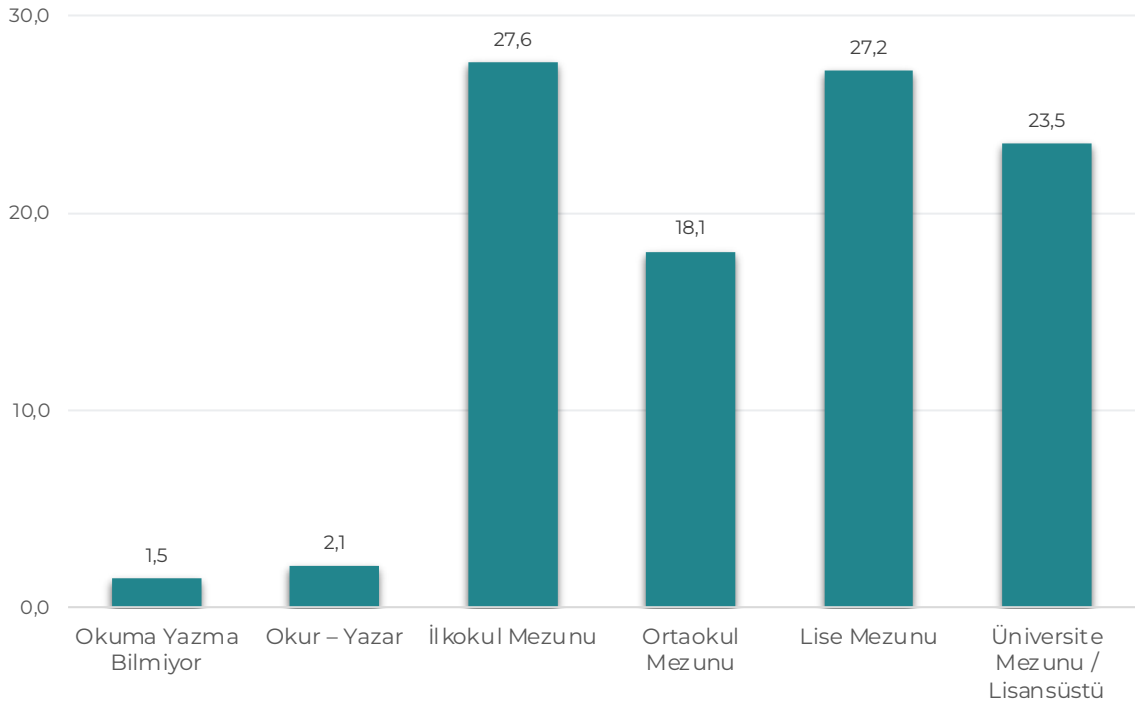
Katılımcıların yarısı kadın, yarısı erkeklerden oluşmaktadır.

YAŞ ARALIĞI

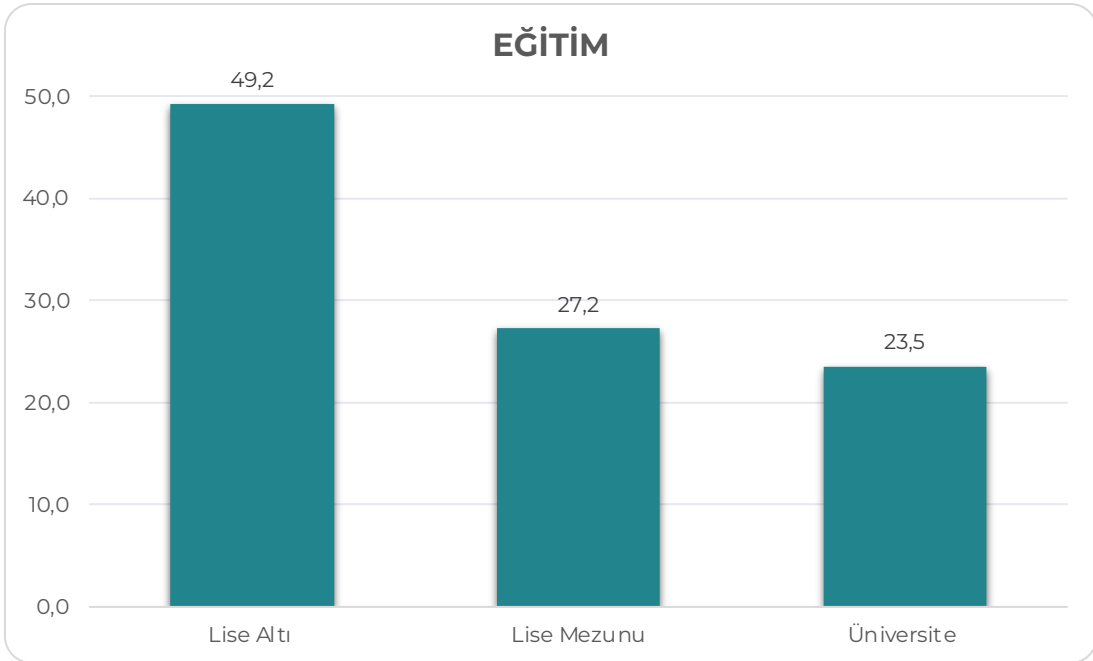
Katılımcıların %10,4'ü 18-24, %20,4'ü 25-34, %22'si 35-44, %24,4'ü 45-54, %13,7'si 55-65, %9,1'i ise 65 üzeri yaş aralığındadır.

ÖĞRENİM DURUMU

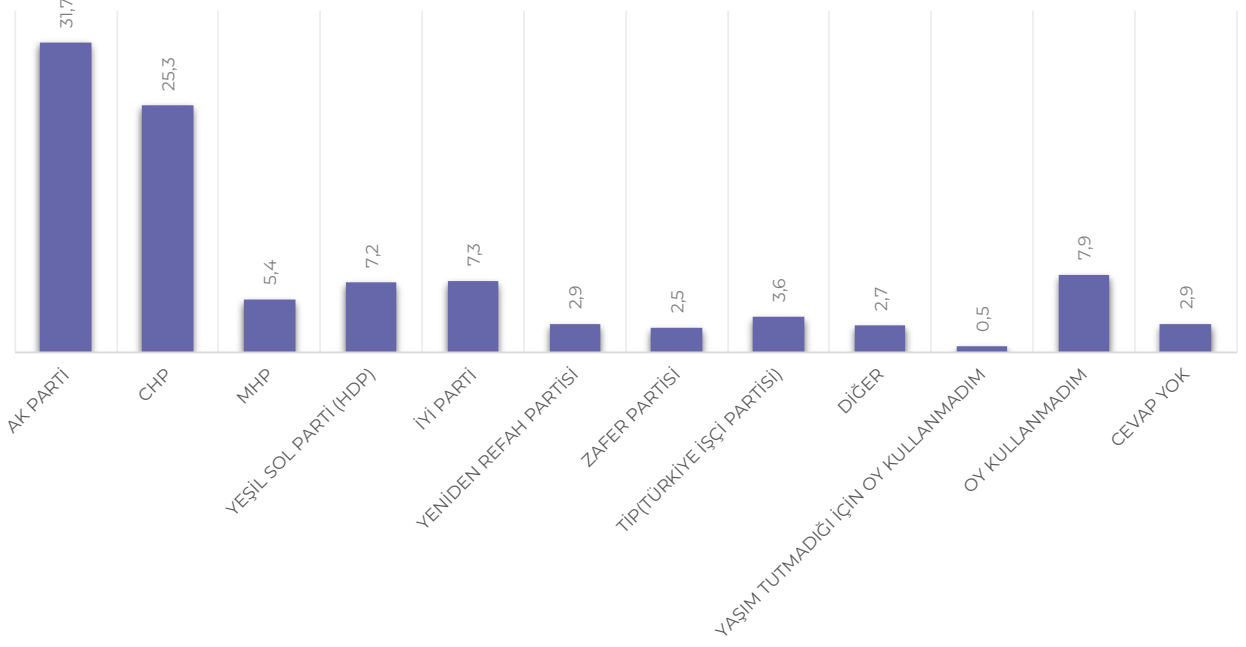
Katılımcıların %27,6'sı ilkokul mezunu, %27,2'si lise mezunu, %23,5'i üniversite mezunu/ lisansüstü, %18,1'i ortaokul mezunu, %2,1'i okur-yazar, %1,5'i ise okumayazma bilmemektedir.

EĞİTİM

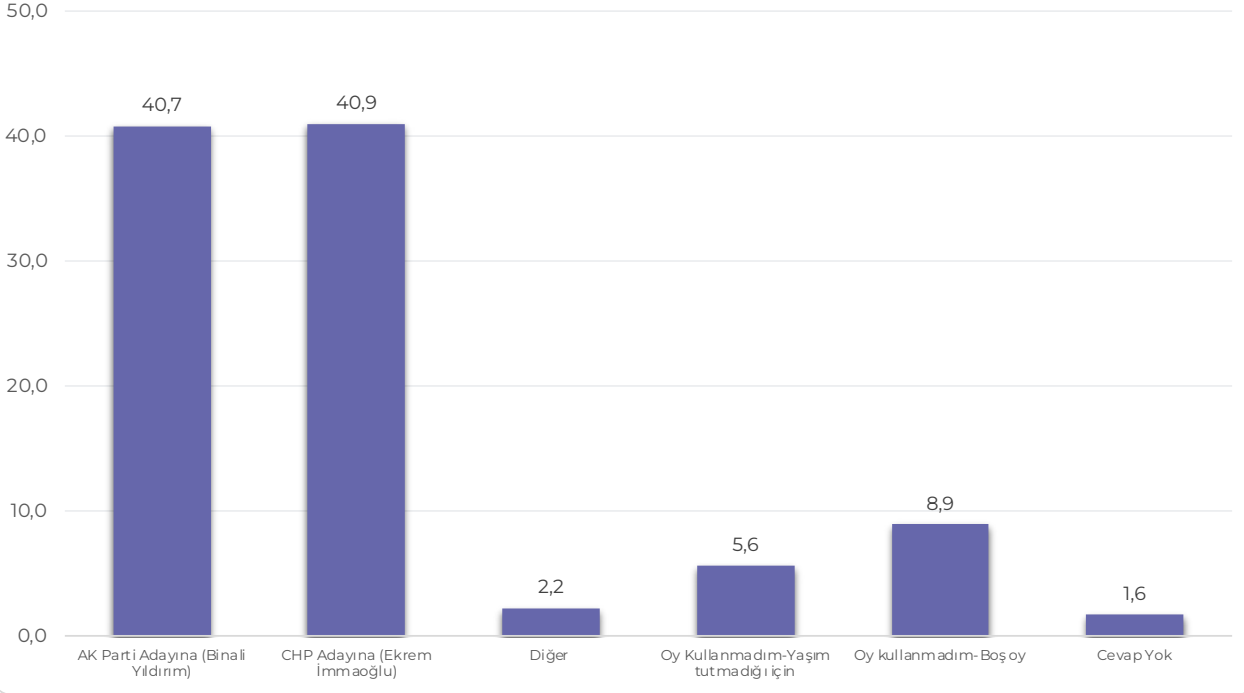
Katılımcıların %49,2'si lise altı, %27,2'si lise mezunu, %23,5'i ise üniversite eğitimi almıştır.

**14 MAYIS 2023 MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMLERİNDE (MECLİS SEÇİMİ)
HANGİ PARTİYE OY VERMİŞTİNİZ?**

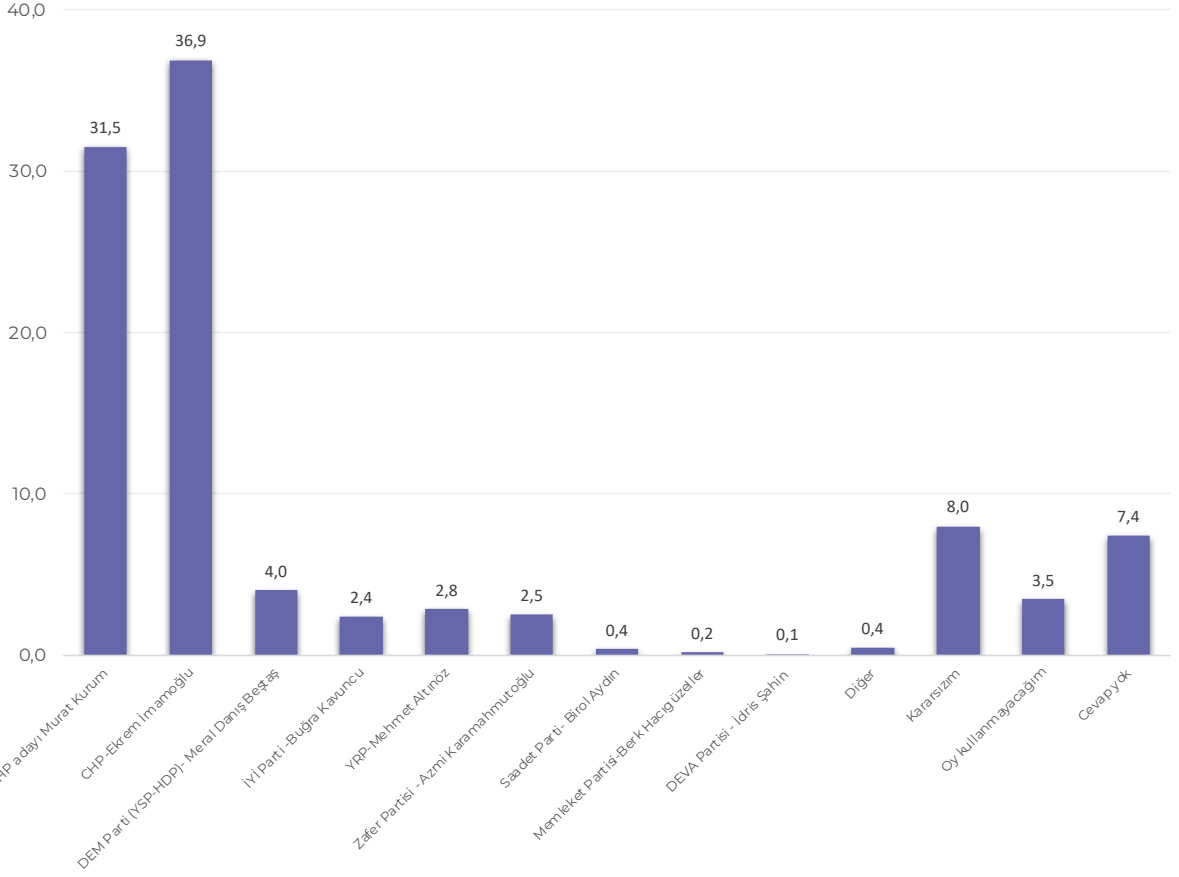
Katılımcıların %31,7'si 14 Mayıs milletvekili seçimlerinde AK Parti, %25,3'ü CHP, %7,3'ü, İyi Parti, %7,2'si Yeşil Sol Parti (HDP) %5,4'ü MHP, %3,6'sı TİP, %2,9'u Yeniden Refah Partisi, %2,5'i Zafer Partisi, %7,9'u oy kullanmamış, %2,9'u cevap vermemiştir.

2019'DA YAPILAN İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDA HANGİ PARTİYE OY VERDİNİZ?

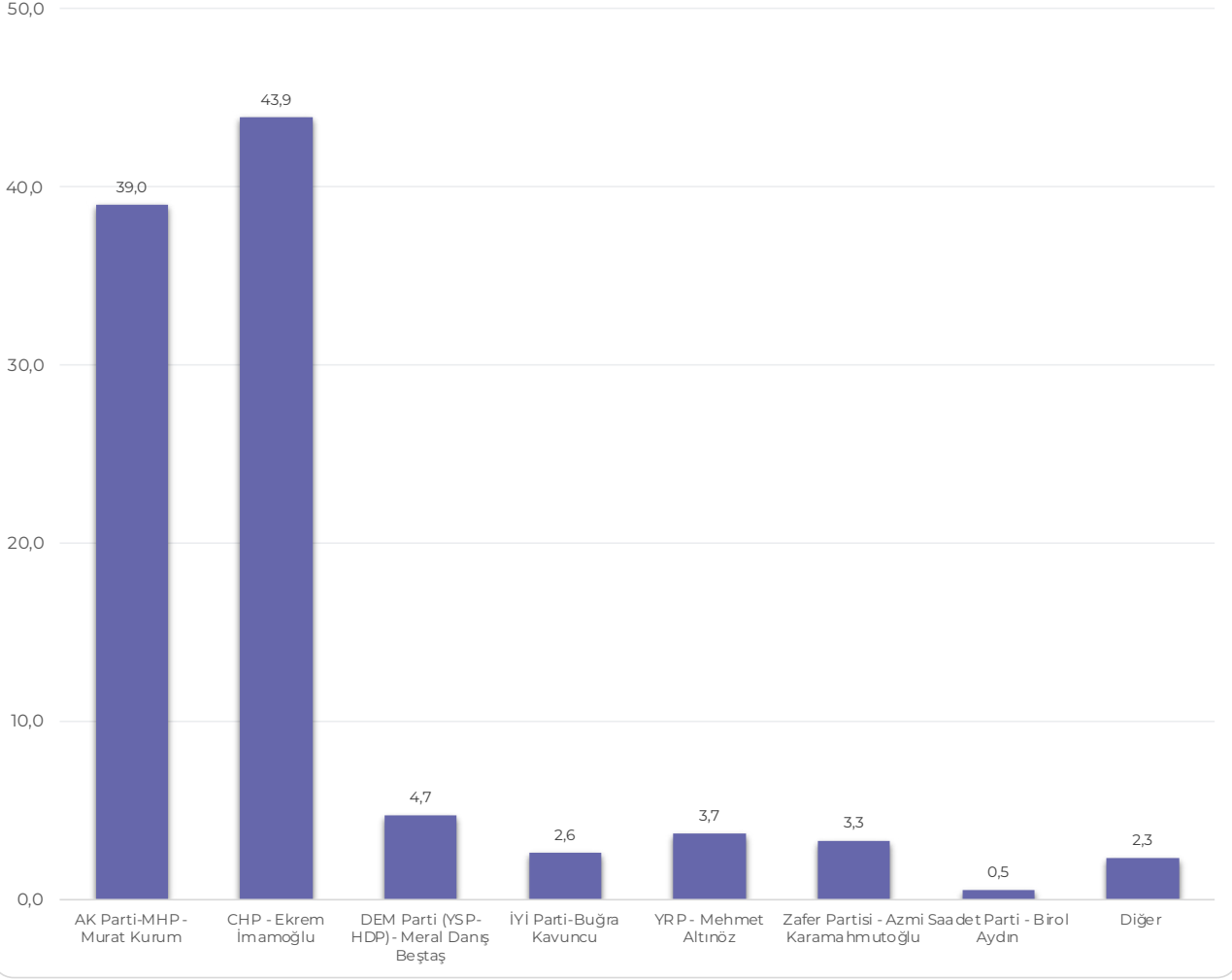
Katılımcıların %40,9'u 2019'daki yerel seçimlerde CHP adayı Ekrem İmamoğlu'na, %40,7'si Ak Parti adayı Binali Yıldırım'a oy vermiş, %8,9'u oy kullanmamış, %5,6'sı yaşı tutmadığı için oy kullanmamış, %2,2'si diğer, %1,6'sı ise cevap vermemiştir.

31 MART 2024'TE YAPILACAK OLAN İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERECEKSİNİZ?

Katılımcıların %36,9'u 31 Mart 2024 seçimlerinde Ekrem İmamoğlu'na, %31,5'i Murat Kurum'a, %4'ü DEM Parti adaylarına, %2,8'i Yeniden Refah Partisi'ne, %2,5'i Zafer Partisi'ne, %2,4'ü İyi Parti'ye, %0,4'ü Saadet Partisi'ne, %0,2'si Memleket, %0,1'i Deva Partisi'ne oy vereceğini belirtirken, kararsızların oranı %8, oy kullanmayacağını ifade edenlerin oranı %3,5 iken, cevap vermeyenlerin oranı ise %7,4 olarak ölçülmüştür.

31 MART 2024'TE YAPILACAK OLAN İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE
OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERECEKSİNİZ?
(KARARSIZLAR DAĞITILTIKTAN SONRA)

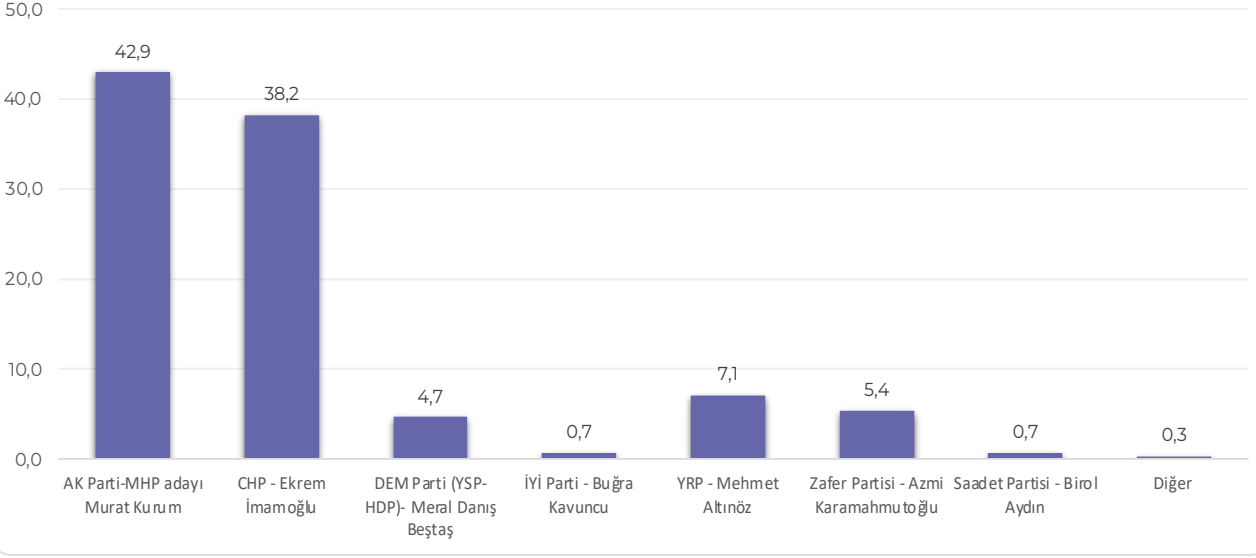
Kararsızlar dağıtıldıktan sonra İmamoğlu'na oy vereceğini ifade edenlerin oranı %43,9, Murat Kurum %39, Dem Parti %4,7, Yeniden Refah %3,7, Zafer Partisi %3,3, İyi Parti %2,6, Saadet Partisi %0,5 olarak ölçülmüştür.

31 MART 2024'TE YAPILACAK OLAN İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERECEKSİNİZ? (14 MAYIS 2023 SEÇİMİNDE KULLANDIĞI OYA GÖRE)

MV	AK Parti- MHP adayı Murat Kurum	CHP - Ekrem İmamoğlu	DEM Parti (YSP-HDP) - Meral Danış Beştaş	İYİ Parti - Buğra Kavuncu	Yeniden Refah Partisi- Mehmet Altınöz	Zafer Partisi adayı- Azmi Karamahmutoğlu	Saadet Partisi - Biol Aydın	Memleket Partisi-Berk Hacıgüzeller	DEVA Partisi - İdris Şahin	Diğer	Kararsız m
AK Parti	78,9%	8,3%	0,2%	0,2%	3,1%	0,5%			0,2%	0,3%	8,4%
CHP	4,3%	84,4%	2,2%	0,4%	0,4%	1,2%	0,8%	0,4%			5,9%
MHP	72,8%	13,6%			5,8%	4,9%				1,0%	1,9%
Yeşil Sol Parti (HDP)	3,9%	47,4%	41,6%	0,6%	1,9%					0,6%	3,9%
İYİ Parti	3,3%	52,3%		30,7%	2,0%	2,0%	0,7%			1,3%	7,8%
Yeniden Refah Partisi	35,5%	19,4%	3,2%		37,1%	1,6%					3,2%
Zafer Partisi	10,4%	18,8%				60,4%					10,4%
TİP(Türkiye İşçi Partisi)		80,8%	6,4%	1,3%						1,3%	10,3%
Diğer	26,8%	12,2%			4,9%		9,8%			4,9%	41,5%
Oy Kullanmadım	29,4%	37,4%	2,5%		2,5%	3,7%		1,2%		0,6%	22,7%

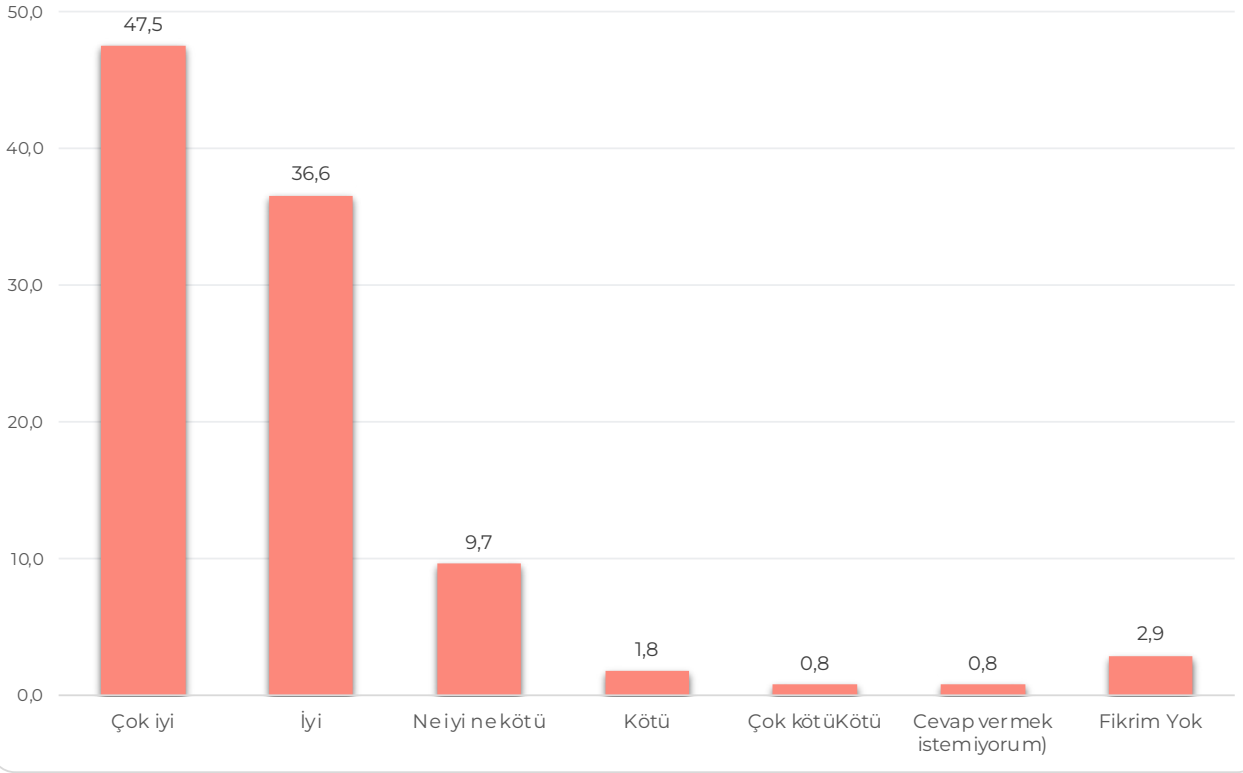
14 Mayıs 2023 seçimlerinde AK Parti'ye oy veren katılımcıların %78,9'u 31 Mart 2024 seçimlerinde AK Parti adayı Murat Kurum'a, CHP'ye oy verenlerin %84,4'ü Ekrem İmamoğlu'na, Yeşil Sol Parti'ye (HDP) oy verenlerin %41,6'sı Meral Danış Beştaş-Murat Çepni'ye, İYİ Parti'ye oy verenlerin %30,7'si Buğra Kavuncu'ya, YRP'ye oy verenlerin %37,1'i Mehmet Altınöz'e, Zafer Partisi'ne oy verenlerin %60,4'ü Azmi Karamahmutoğlu'na o vereceğini ifade etmiştir. AK Partililerin %8,3'ü, Yeşil Sol Partililerin %47,4'ü, MHP'lilerin %13,6'sı, İyi Partililerin %52,3'ü, YRP'lilerin %19,4'ü, Zafer Partililerin %18,8'i, TİP'lilerin ise %80,8'i Ekrem İmamoğlu'nu destekleyeceklerini ifade etmiştir.

SANDIK BAŞINDA OLSANIZ HANGİ PARTİYE OY VERME İHTİMALİNİZ DAHA YÜKSEK OLUR? (KARARSIZLARA SORULMUŞTUR)

Kararsız katılımcıların %42,9'unun Murat Kurum'a, %38,2'sinin Ekrem İmamoğlu'na, %4,7'sinin Dem Parti adaylarına, %7,1'inin YRP, %5,4'ünün Zafer Partisi, %0,7'sinin İyi Parti ve Saadet Partisi adaylarına oy verme ihtimalinin daha yüksek olduğu ölçülmüştür.

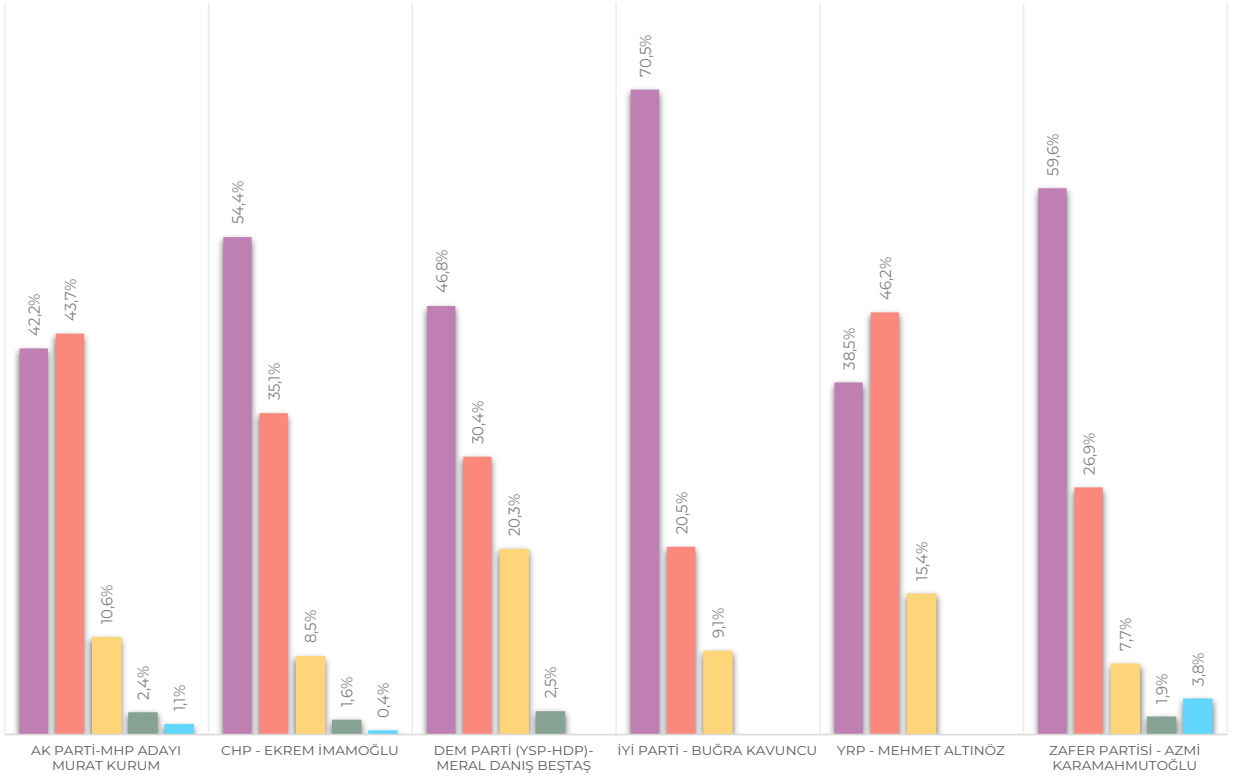
OY VERECEĞİNİZ ADAYIN SEÇİM HAZIRLIĞI SÜRECİNDEKİ PERFORMANSINI NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ?

Katılımcıların %47,5'i oy vereceği adayın seçim performansını çok iyi, %36,6'sı iyi, %9,7'si ne iyi ne kötü, %1,8'i kötü, %0,8'i çok kötü bulurken %0,8'i cevap vermek istemiş, %2,9'u ise fikrim yok demiştir.

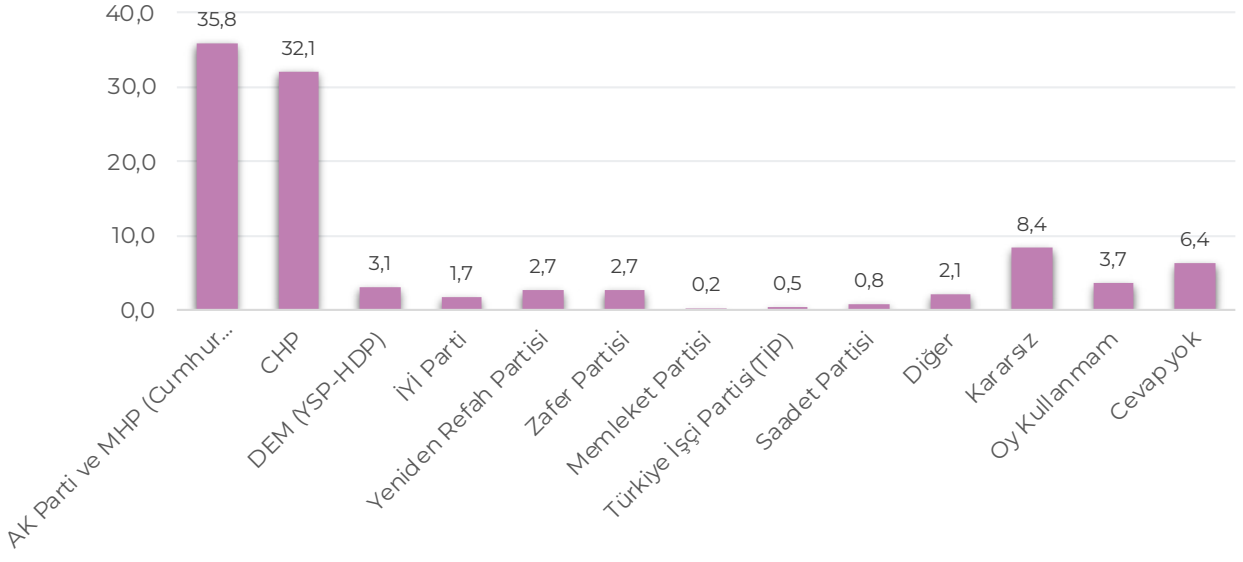
OY VERECEĞİNİZ ADAYIN SEÇİM HAZIRLIĞI SÜRECİNDEKİ PERFORMANSINI NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ?

■ Çok iyi ■ İyi ■ Ne iyi ne kötü ■ Kötü ■ Çok Kötü

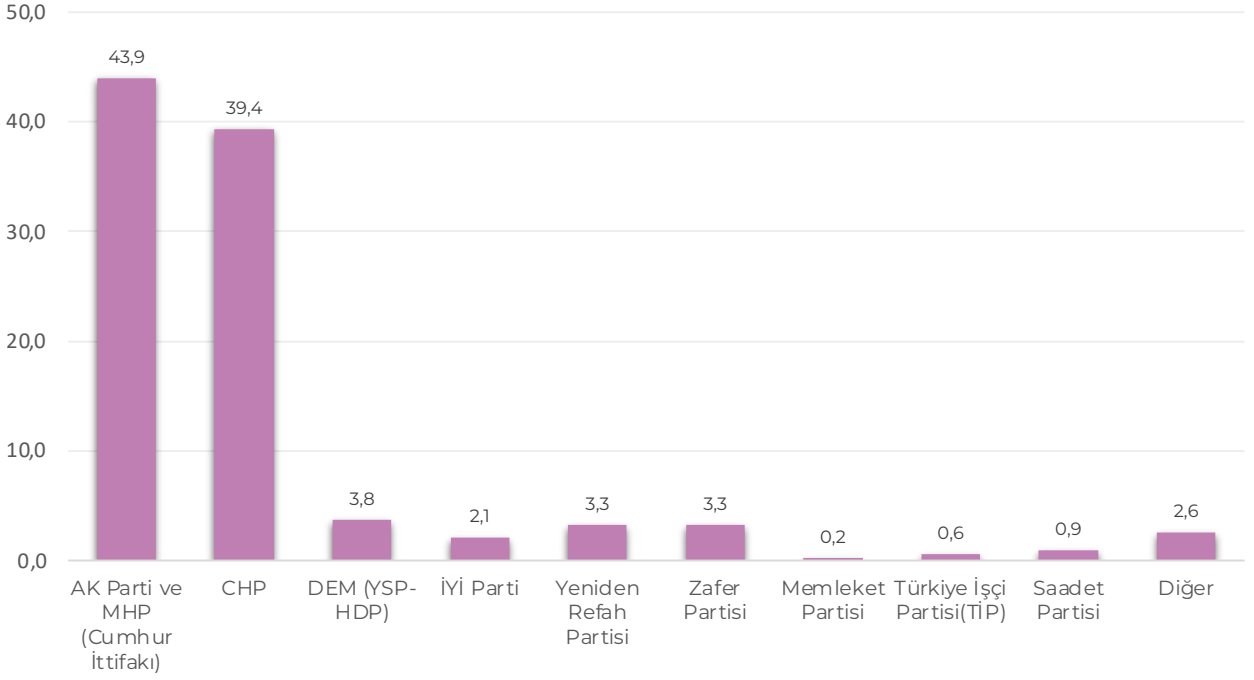
AK Partililerin %43,7'si adayları Murat Kurum'un performansını iyi, %42,2'si çok iyi bulurken, %2,4'ü kötü, %1,1'i ise çok kötü bulmaktadır. CHP'lilerin %54,4'ü adayları Ekrem İmamoğlu'nun seçim performansını çok iyi, %35,1'i iyi bulurken, %1,6'sı kötü, %0,4'ü ise çok kötü bulmaktadır. DEM Partililerin yaklaşık %25'i adayları Meral Daniş Beştaş ve Murat Çepni'nin seçim performansını, ne iyi ne kötü, kötü ve çok kötü bulduklarını ifade etmiştir.

31 MART 2024'TE YAPILACAK OLAN İLÇE BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERECEKSİNİZ?

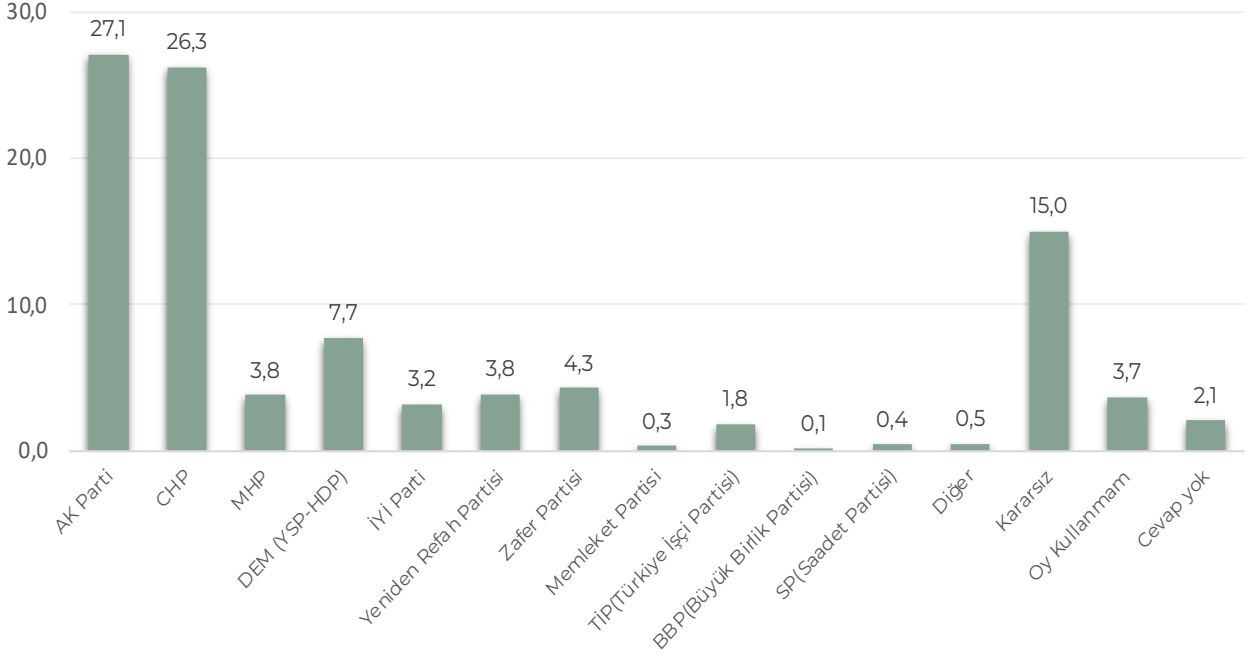
Katılımcıların %35,8'i 31 Mart'taki ilçe belediye başkanlığı seçimlerinde AK Parti ve MHP'ye, %32,1'i CHP'ye, %3,1'i DEM Parti'ye, %2,7'si YRP ve Zafer Partisi'ne, %1,7'si İyi Parti'ye, %0,8'i Saadet Partisi'ne, %0,5'i TİP'e, %0,2'si Memleket Partisi'ne oy vereceğini belirtirken, kararsız, oy kullanmayacak olan ve cevap vermek istemeyenlerin oranının toplamı %18,5 olarak ölçülmüştür.

31 MART 2024'TE YAPILACAK OLAN İLÇE BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERECEKSİNİZ? (KARARSIZLAR DAĞITILINCA)

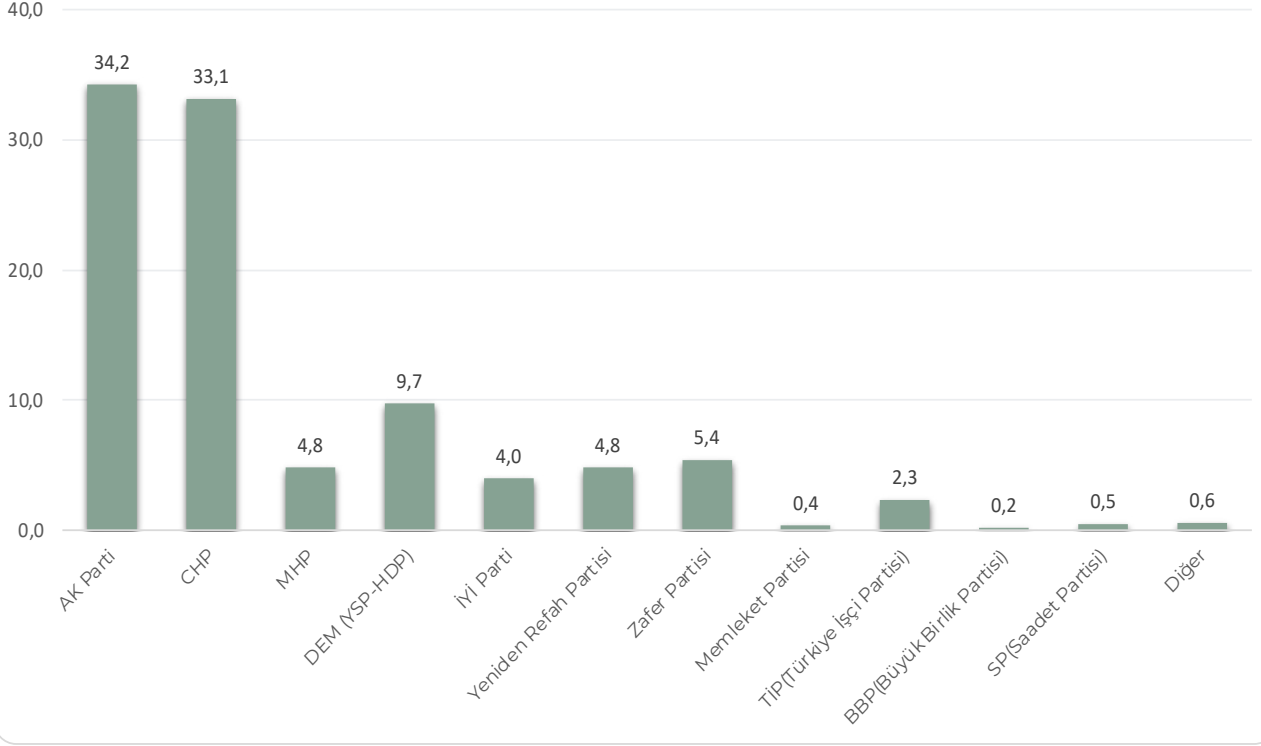
Kararsızlar dağıtıldıktan sonra 31 Mart'taki ilçe belediye başkanlığı seçimlerinde AK Parti-MHP'nin oy oranı %43,9, CHP'nin %39,4, Dem Parti %3,8, YRP ve Zafer Partisi %3,3, İyi Parti %2,1, Saadet Partisi %0,9, TİP %0,6, Memleket Partisi ise %0,2 olarak ölçülmüştür.

BU PAZAR BİR MİLLETVEKİLLİĞİ SEÇİMİ OLSA OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERİRSİNİZ?

Bu pazar bir seçim olsa katılımcıların %27,1'i AK Parti, %26,3'ü CHP'ye, %7,7'si DEM Parti, %4,3'ü Zafer Partisi, %3,8'i YRP, %3,2'si İyi Parti, %1,8'i TİP, %0,4'ü Saadet Partisi, %0,3'ü Memleket Partisi, %0,1 BBP olarak ölçülürken, kararsız, oy kullanmayacak olan ve cevap vermek istemeyenlerin oranı %20,8 olarak ölçülmüştür.

**BU PAZAR BİR MİLLETVEKİLLİĞİ SEÇİMİ OLSA OYUNUZU HANGİ PARTİYE VERİRSİNİZ?
(KARARSIZLAR DAĞITILINCA)**

Kararsızlar dağıtıldıktan sonra bu pazar bir milletvekilliği seçimi olsa AK Parti %34,2, CHP %33,1, DEM Parti %9,7, % Zafer Partisi %5,4, YRP %4,8, İyi Parti %4, TİP %2,3, %0,5'i Saadet Partisi, %0,4 Memleket Partisi, %0,2 BBP olarak ölçülmüştür.